

Open brief

In 2007 deed mijn man Joris Baudoin mee aan een prijsvraag in het Rivierengebied: ontwerp een baken aan het water, een baken om de komende ingrijpende veranderingen in het Rivierengebied te onderstrepen. Joris was met zijn kribkoppen een van de genomineerden. De woorden van de jury: “Het idee is origineel en toegankelijk en het ontbreekt niet aan humor. Ook het hergebruik van het basalt dat vrijkomt bij de reconstructie van de kribben, spreekt de jury aan.” ...

Het was niet helemaal duidelijk hoe het nu verder moest met de prijsvraag, maar tijdens het uitschrijven van de prijsvraag was gezegd dat het zeker de bedoeling was enkele van de ingezonden werken uit te laten voeren. Enkele jaren, veel verschillende ambtenaren en een rapport later werd het hele idee ondergebracht bij de provincie Gelderland onder het kopje Waalweelde.

Ondertussen heeft mijn man niet stilgezeten. Naar aanleiding van het juryrapport heeft hij zijn idee aangepast en is de boer opgegaan met zijn, inmiddels meerdere, ideeën. We bezochten wethouders, (kunst)markten, lezingen, voorlichtingsavonden in de hele regio en daarbuiten. We raakten behoorlijk ingevoerd in wat er moet gebeuren aan onze rivieren en hoe het aangepakt gaat worden. Dat bleef niet onopgemerkt. Bij gesprekken met allerlei mensen, van bewoners tot bestuurders in het gebied kregen we veel positieve feedback: van “zoiets mocht er morgen wel komen”, tot “ik hoop dat ik nog leef wanneer het er komt”. En zelfs de provincie liet in haar voorlichting naar de bevolking zien wat er moest komen aan kunst: een kribkop! In een Powerpointpresentatie van de provincie is hij verwerkt.

Op de dag van de dijk, 17 en 19 september 2010 op Bato's Erf, was zelfs de stand van Bato's Erf zelf ingericht met o.a. een afbeelding van een kribkop op dat Erf. Het idee was duidelijk omarmd door de (lokale) bevolking, door bestuurders van gemeenten en door diverse medewerkers van de provincie.

Eind april werden we gebeld door een mevrouw van een 3-persoons ad hoc kunstcommissie. Of we binnen anderhalve week een motivatie in wilden sturen voor een kunstwerk op Bato's Erf. Er mocht zeker geen schetsontwerp bij, en we moesten vooral open staan voor ideeën vanuit de projectgroep die de herinrichting ter hand zou nemen. Een programma van eisen was bijgevoegd. In totaal zijn 10 kunstenaars/ontwerpers gevraagd hun motivatie in te zenden (de motivatie van Joris vindt u in de andere bijlage).

Dat wij niet gekozen zijn overkomt ons wel vaker. Je bent even van slag, moppert wat, en pept elkaar weer op. Inmiddels zijn we een week verder en ik ben er niet overheen. Vooral niet na het lezen van de redenen waarom de anderen, 2 mensen uit de Randstad, gekozen zijn. Joris voldoet aan al die redenen. Zeker niet minder. Meest opvallende reden was het (her)gebruik van aanwezige materialen.

Wat schrijnend is, is dat twee professionele kunstcommissies zijn werk nomineren, en dat de overheid beloftes doet (we gaan iets van uw ideeën uitvoeren), vervolgens mooie sier maakt met die ideeën (het beeld van Joris is diverse malen buiten ons weten om, getoond als voorbeeld van Bakken aan het Water), heel veel op heeft met inspraak van de lokale bevolking (zij willen een beeld van Joris) en duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan. Duurzaamheid is een woord waar veel onder te vatten is. In de folder van Bato's Erf (sept 2010) staat: een houdbaar evenwicht tussen alle functies die in een gebied een plaats moeten krijgen. Daar hoort ook bij hergebruik van materiaal, weinig transportkosten, en lokaal inkopen. We wonen nota bene om de hoek en niet in de Randstad.

Ik begrijp dat een commissie van 3 personen in een middag niet het complete oeuvre door kan nemen van 10 kunstenaars. Zeker niet als die kunstenaars al enige decenia werk maken. Er is in de opdrachtomschrijving, randvoorwaarden of criteria niet gevraagd naar hergebruik van materialen. Hadden ze dat wel gedaan dan hadden ze van Joris diverse projecten met hergebruik van materialen (basaltblokken voor de kribkoppen, autobanden voor shelters in 1983!, hout en steen voor meubelontwerp en huizenbouw etc.) kunnen zien. Op z'n minst had de commissie notie kunnen nemen van het juryrapport van Bakens aan het Water.

Ik snap dat ze zoeken naar "de beste" en niet de meest gemotiveerde. Maar dat neemt niet weg dat die beste juist de meest gemotiveerde kan zijn; er is gezegd dat alle 10 de kunstenaars de kwaliteit hebben om daar iets te maken. Maar Joris en misschien ook Gijsbert Smit, is in zijn hoofd en met inspraak van inwoners van het gebied al 4 jaar bezig iets te maken op die plek. Die voorsprong is door geen van de anderen in te halen. Zeker niet in het tijdsbestek waarin nu een schetsidee en kunstwerk moet worden gerealiseerd: drieënhalve maand.

Evelien Baudoin
23 mei 2011
Heerewaarden.